

פרשת וזאת הברכה פרקים לב-לד-פרידתו של משה מישראל עמוד א: מבנה הפרק

מד ויבא **משה**, ויִדְבֹר את-כָּל-דְּבָרֵי הַשִּׁירָה-הַזֹּאת-בְּאָזְנֵי הָעָם: הוּא, וְהוֹשִׁיעַ בֶּן-נּוּן. מה ויִכַל **משה**, לְדַבֵּר את-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה-אֶל-כָּל-יִשְׂרָאֵל. ^{מו} וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, שִׁימוּ לְבַבְכֶם, לְכָל-הַדְּבָרִים, אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַעֲיֵד בְּכֶם הַיּוֹם: אֲשֶׁר תִּצְוּם, אֶת-בְּנֵיכֶם, לַשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת, אֶת-כָּל-דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת. ^{מז} כִּי לֹא-דָבַר רַק הוּא, מִכֶּם-כִּי-הוּא, חַיִּיכֶם; וּבְדַבַּר הַזֶּה, תִּתְּרִיכוּ יָמַיִם עַל-הָאָדָמָה, אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת-הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה, לְרִשְׁתָּהּ.

דבריו האחרונים של משה

מה ויִדְבֹר ה' אֶל-מֹשֶׁה, בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר. ^{מט} **עלה** אֶל-הַר הַעֲבָרִים הַזֶּה הַר-נֶבֹו, אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב, אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרֵחוֹ; וְרָאֵה **וראה** אֶת-אֶרֶץ כְּנָעַן, אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאֶחָה. ^נ וּמֵתָ, בְּהַר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה שָׁמָּה, וְהֶאֱסַף, אֶל-עַמֶּיךָ: כְּאֲשֶׁר-מֵת אַהֲרֹן אַחִיד, בְּהַר הַהָר, וַיֵּאֱסַף, אֶל-עַמְּיוֹ. ^{נא} עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי, בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בְּמִי-מְרִיבַת קֹדֶשׁ, מִדְּבַר-צֹן-עַל אֲשֶׁר לֹא-קִדַּשְׁתֶּם אוֹתִי, בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. ^{נב} כִּי מִנְגַד תִּרְאֶה אֶת-הָאָרֶץ; וְשָׁמָּה, לֹא תָבֹוא-אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר-אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.

צווי ה' להשקיף על הארץ ולמות.

^{נא} וְזֹאת הַבְּרָכָה, אֲשֶׁר בִּרְךָ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֵל-לְהִים-אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: לְפָנָי, מוֹתוֹ. ^ב וַיֹּאמֶר, ה' מְסִינֵי בָּא וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ-הוֹפִיעַ מֵהַר פֶּאֶרֹן, וְאַתָּה מִרְבַּת קֹדֶשׁ; מִימִינוֹ, אֲשַׁדַּת (אֵשׁ דָּת) לְמוֹ. ^ג אַף חָבַב עַמִּים, כָּל-קִדְשָׁיו בְּיָדְךָ; וְהֵם תִּכּוּ לְרַגְלְךָ, יִשְׂאֵל מִדְּבַרְתֶּיךָ. ^ד תוֹרָה צִוְּהָ-לָנוּ, מֹשֶׁה: מוֹרְשָׁה, קַהֲלַת יַעֲקֹב. ^ה וַיְהִי **בישרון**, מְלֶכֶךְ, בְּהַתְּאֲסֹף רְאִשֵׁי עָם, יַחַד שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל.

הקדמת משה לברכות, לכל ישראל-ברכת התורה

^ו יַחֲזִי **ראובן**, וְאֶל-יְמֵת; וַיְהִי מְתִיו, מִסָּפֵר. ^ז וְזֹאת לִיהוֹדָה, וַיֹּאמֶר, **שמע** ה' קוֹל יְהוֹדָה, וְאֶל-עַמּוֹ תְּבִיאֵנּוּ; וְיָדִיו רַב לוֹ, וְעֶזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה.

^ח וּלְלוֹי **וללוי** אָמַר, תְּמִיד וְאוּרִיד לְאִישׁ חֲסִידְךָ, אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמִסָּה תְּרִיבָהוּ עַל-מִי מְרִיבָה. ^ט הָאָמַר לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו, וְאֶת-אָחִיו לֹא הִכִּיר, וְאֶת-בְּנוֹ לֹא יָדַע: כִּי שָׁמְרוּ אֲמֹרְתְךָ, וּבְרִיתְךָ וְנִצְרוּ. ^י יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרַתְךָ לְיִשְׂרָאֵל; יִשְׁימוּ קִטּוֹרָה בְּאֶפֶס וְכִלְיִל עַל-מִזְבֹּחֲךָ. ^{יא} בִּרְךָ ה' חִילוֹ וּפְעַל יָדָיו תִּרְצָה; מְחַץ מְתַנִּים קָמְיוֹ וּמְשַׁנְּאָיו מִן-יְקוּמוֹן. ^{יב} **לבנימין** אָמַר-יָדִיד ה' יִשְׁכֵּן לְבֶטֶח עָלָיו; חִפֹּץ עָלָיו כָּל-הַיּוֹם וּבֵין כְּתָפָיו שָׁכֵן.

מְבָרַכַת ה' אֶרֶצוֹ, מִמְּגֵד שְׁמִים מִטַּל, וּמִתְהוֹם רִבְצַת תַּחַת. ^{יג} וּמִמְּגֵד, תָּבוֹאת שְׁמֶשׁ; וּמִמְּגֵד, גֵּרֶשׁ יְרֵחִים. ^{יד} וּמִרְאֵשׁ, הַרְרֵי-קָדִם; וּמִמְּגֵד, גְּבְעוֹת עוֹלָם. ^{טו} וּמִמְּגֵד, אֶרֶץ וּמְלָאָה, וּרְצוֹן שְׁכֵנֵי סָנָה; תָּבוֹאתָה לְרֵאשׁ יוֹסֵף וּלְקַדְקֹד נֹזֵר אָחִיו. ^{טז} בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הֲדָר לוֹ וְקִרְנֵי רֵאִם קִרְנָיו-בְּהֵם עַמִּים יִנְגַח יַחַדוֹ אֶפְסֵי-אֶרֶץ; וְהֵם רִבְבוֹת **אפרים** וְהֵם אֲלִפֵי **מנשה**. ^{יז} וּלְזַבּוּלֹן אָמַר שְׁמַח זְבוּלוֹן בְּצֵאתְךָ; וַיִּשְׁשָׁכְרָה, בְּאַהֲלֶיךָ. ^{יח} עַמִּים, הַר-יִקְרְאוּ-שֵׁם, יִזְבְּחוּ זְבַח־צֹדֵק: כִּי שָׁפַע יָמַיִם יִינְקוּ, וְשִׁפְנֵי טְמוּנֵי חוֹל.

קִדְקֹד. ^{יט} וַיִּרְא רֵאשִׁית לוֹ, כִּי-שָׁם חֲלָקַת מַחֲקַק סָפוּן; וַיִּתֵּא, רְאִשֵׁי עַם-צֹדֵקַת ה' עֲשֵׂה, וּמִשְׁפָּטָיו עַם-יִשְׂרָאֵל. ^כ וּלְדָן אָמַר, דָּן גֹּיֹר אַרְיָה; יִזְנַק, מִן-הַבֶּשֶׂן. ^{כא} וּלְנַפְתָּלִי אָמַר-נַפְתָּלִי שְׁבַע רְצוֹן, וּמְלֵא בְרֶכֶת ה'; יָם וְדָרוֹם, יִרְשָׁה. ^{כב} וּלְאֲשֶׁר אָמַר, בְּרוּךְ מִבְּנֵי אֲשֶׁר; וַיְהִי רְצוֹן אָחִיו, וְטַבַּל בְּשִׁמּוֹן רִגְלוֹ. ^{כג} בְּרֹזַל וּנְחֻשֶׁת, מִנְעֻלְךָ; וּכְיָמֶיךָ, דְּבַאֲךָ. ^{כד}

אִין כָּאֵל, **ישרון**: רַכַּב שְׁמִים בְּעֹזְרְךָ, וּבְגֵאֲוֹתוֹ שְׁחָקִים. ^{כה} מְעַנָּה אֶל-הִי קָדִם, וּמִתַּחַת זְרַעַת עוֹלָם; וַיִּגְרֶשׁ מִפְּנֵיךָ אוֹיֵב, וַיֹּאמֶר הַשִּׁמְד. ^{כו} וַיִּשְׁכֵּן יִשְׂרָאֵל בְּטַח בְּיַד עֵין יַעֲקֹב, אֶל-אֶרֶץ דָּגוֹן וְתִירוֹשׁ; אַף-שְׁמִיו, יַעֲרֶפּוּ טַל. ^{כז} אֲשֶׁרִיד **ישראל** מִי כְמוֹךָ, עַם נוֹשַׁע בְּה', מִגּוֹ עֹזְרְךָ, וְאֲשֶׁר-חָרַב גְּאוֹתְךָ; וַיִּכְחָשׁוּ אֵיבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל-בְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרָךְ.

אֶל-הַר נֶבֹו, רֵאשׁ הַפְּסָגָה, אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי יְרֵחוֹ; וְרָאֵה **וראהו** ה' אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אֶת-הַגְּלַעַד, עַד-דָּן. ^{כח} וְאֶת, כָּל-נַפְתָּלִי, וְאֶת-אֶרֶץ אֶפְרַיִם, וּמְנַשֶּׁה; וְאֶת כָּל-אֶרֶץ יְהוּדָה, עַד הַיָּם הָאֲחֵרוֹן. ^{כט} וְאֶת-הַנֶּגֶב, וְאֶת-הַכְּפָר בְּקַעַת יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים-עַד-צֹעֵר. ^ל וַיֹּאמֶר ה' אֵלָיו, זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר, לְזָרְעֶךָ, אֲתִנְנָהּ; הִרְאִיתֶיךָ בְּעֵינֶיךָ, וְשָׁמָּה **לא תעבה**. ^{לא} וּמֵתָ שָׁם **משה** עֶבֶד-ה' בְּאֶרֶץ מוֹאָב-עַל-פִּי ה'. ^{לב} וַיִּקְבַּר אֹתוֹ בְּגֵי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוֹל בֵּית פְּעוֹר; וְלֹא-יָדַע אִישׁ אֶת-קִבְרָתוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה. ^{לג} וּמֹשֶׁה בֶּן-מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה-בְּמוֹתוֹ; לֹא-כָהַתָּה עֵינֹו וְלֹא-נָס לַחַת. ^{לד} וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת-מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם; וַיִּתְּמוּ יָמַי כִּי אֵבֶל **משה**. ^{לה}

וַיְהוֹשִׁיעַ בֶּן-נּוּן מְלֵא רוּחַ חֲכָמָה-כִּי-סָמַךְ **משה** אֶת-יָדָיו עָלָיו; וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כְּאֲשֶׁר צִוְּהָ ה' אֶת-מֹשֶׁה. ^{לו} וְלֹא-קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יָדַעוּ ה' פְּנִיִם אֶל-פְּנִיִם. ^{לז} לְכָל-הָאֲתָת וְהַמוֹפְתִים אֲשֶׁר שָׁלַח ה' לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם-לְפָרַעַה וּלְכָל-עַבְדָּיו וּלְכָל-אֶרֶצוֹ. ^{לח} וּלְכָל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכָל הַמּוֹרָא הַגָּדוֹל, אֲשֶׁר עֲשֵׂה **משה** לְעֵינֵי כָּל-יִשְׂרָאֵל.

מדינת ישראל

ברכות משה לכל שבט

אמהות לאה זילפה בלהה (מוננת) זילפה

סכום הברכות, לכל ישראל-ברכת הארץ

ביצוע הצווי-עליה השקפה

מותו של משה ושבתו

מעין הספד

רמזו כאן שמעו ונחל בתוך יהודה, יהושע יט, א-ט

Parashat VeZot HaBerakhah

Following the prophecy of calamity in Parashat HaAzinu, Moshe concludes the Torah with a more uplifting message, which includes blessings and a prophecy about a positive future. Every tribe receives a blessing – even Shimon, who was left out of Yaakov's blessings.

We find that the Children of **Israel** are called **Yeshurun**, hinting to a nation that walks on the straight path and encourages the rest of the world, as well.

Moshe sees the future of the Jewish people in the Land of Israel, both physically and spiritually. Only in recent history can we see these blessings being fulfilled. Economic success, military strength, wisdom, Dan's serpent (representing health), agriculture...is there even a single blessing received by the tribes that is not part of the experience of contemporary Israel?

Let us pray that the closing blessing of verse 29 will be fulfilled in the near future -

אֲשֶׁרִיד **יִשְׂרָאֵל** מִי כְמוֹד, עִם נוֹשַׁע בַּה', מִגֵּן עֲזָרָה, וְאֲשֶׁר-חָרַב גְּאוֹתָהּ; וַיִּכְחָשׁוּ אֲיָבִיד לָךְ
וְאַתָּה עַל-בְּמוֹתֵימוֹ תִּדְרֹךְ